

Virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen, perusopetuksen ja lukion yhteinen rehtori

Kasvatus- ja opetuslautakunta 13.02.2023 § 4
256/12.00.00/2022

Valmistelijat: sivistystoimenjohtaja Leena Kivijakola, talous- ja hallintojohtaja Leena Sämpi, henkilöstöpäällikkö Mirja Yli-Arvo ja kaupunginjohtaja Jussi Niinistö

Kannuksen kaupunki on päätöksillään (sivistyspalveluiden lautakunta 20.2.2019 § 6, kasvatus- ja opetuslautakunta 19.12.2022 § 59) linjannut organisatorisista muutoksista opetuspalveluiden järjestämisessä.

Päätöksillään kaupunki on mm. valinnut toteutusvaihtoehdoksi rehtori/virka-apulaisrehtorimallin sekä yhdistänyt lukion ja yläkoulun toimintayksiköt yhdeksi lukion ja yläkoulun toimintayksiköksi. Jälkimmäistä päätöstä on perusteltu mm. sillä, että valittu rehtorimalli vaatii toimiakseen yläkoulun ja lukion toimintayksiköiden yhdistämisen sekä rehtorin nimeämisen toimintayksikön esimieheksi.

Virantoimitusvelvollisuuden muuttamisen edellytykset

Organisatoriset muutokset kuuluvat lähtökohtaisesti kunnan vapaan itsehallinnollisen päätösvallan piiriin. Virantoimitusvelvollisuuden muuttamista säännellään kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003, ns. viranhaltijalaki) 23 §:ssä. Säännöksen mukaan edellytyksenä muuttamiselle on toiminnan uudelleen järjestely tai muu perusteltu syy. Laissa säädetty perusteltu syy arvioidaan kunnan hallinnon tarpeiden perusteilla tapauskohtaisesti. Lähtökohtana on toiminnan ja virkatehtävien sopeuttaminen muuttuviin tilanteisiin, tarpeisiin ja olosuhteisiin (196/2002 vp., viranhaltijalain 23 §:n yksityiskohtaiset perustelut). Lisäksi korostetaan, että säännöksen mukaista syytä arvioidaan kunnan omasta näkökulmasta ja hallinnon tarpeista käsin. Kunnalla on siis pitkälle menevä mahdollisuus muovata virkatehtävien sisältöä erinäisin tarkoituksenmukaisuuteen liittyvin perustein.

Tarkasteltavassa tilanteessa kaupunki on aiemmilla päätöksillään tehnyt merkittäviä muutoksia koulutoimen organisaatioon ja järjestämismalliin. Muutokset ovat sinänsä kuuluneet kaupungin itsehallinnollisen harkintavallan piiriin. Nyt virantoimitusvelvollisuuden muuttamisen hyväksyttävyyttä arvioitaessa kyseeseen tulevat viranhaltijalain 23 §:n mukaiset toiminnan uudelleen järjestelyyn liittyvät syyt. Muutosten sujuva täytäntöönpano vaatii, että apulaisrehtorin ja rehtorin virantoimitusvelvollisuuksia muutetaan vastaamaan uusien organisatoristen periaatteiden vaatimuksia.

Menettely ja kuulemisen sisältö

Viranhaltijaa on 23.11.2022 pidetyssä kuulemistilaisuudessa kuultu päätöskokonaisuudesta, johon on kuulunut lukion ja yläkoulun toimintayksiköiden yhdistämistä koskeva organisatorinen päätös ja delegoinnit sekä erikseen tehtävä virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen. Viranhaltijaa on erikseen 7.2.2023 järjestetyssä kuulemistilaisuudessa kuultu suunnitelluista delegointipäätöksistä sekä virantoimitusvelvollisuuden muuttamisesta.

Kuulemistilaisuuksissa viranhaltija ei ole vastustanut esitettyjä muutoksia organisaatioon ja virantoimitusvelvollisuutensa sisältöön. Kuulemispöytäkirjat kuulemiskutsuineen on esitetty tämän päätösesityksen oheismateriaalina.

Virantoimitusvelvollisuuden muuttamisen sisältö

Työtehtävien muutokset kuuluvat työnantajan yksipuolisen direktio-oikeuden piiriin ja ovat siten vapaasti toteutettavissa. Tässä tilanteessa on haluttu varmistua siitä, että viranhaltijalle taataan riittävät vaikuttamismahdollisuudet ja oikeusturva muutoksen valmistelussa, joten virantoimitusvelvollisuuden muuttamisesta tehdään muutoksenhakukelpoinen päätös.

Viran perustamispäätöksessä olevat virkatehtävän keskeiset sisällöt ja työnteon paikka pysyvät ennallaan. Rehtori ja apulaisrehtori toimivat toistensa sijaisena myös jatkossa. Virkatehtävä muuttuu käytännössä aiempaan siten, että yläkoulun ja lukion toimintayksikön esimiehenä toimii perusopetuksen ja lukio yhteinen rehtori myös lukion osalta. Apulaisrehtori toimii rehtorin ohella yläkoulun ja lukion henkilöstön lähiesihenkilönä. Apulaisrehtorin esimiehenä toimii rehtori sivistystoimenjohtajan sijaan. Hallintosäännön luvun 6 § 37 mukaan toimialajohtaja vahvistaa perusopetuksen ja lukion rehtorin tehtäväkuvauksen.

Virkatehtävän vaativuus säilyy ennallaan, eikä viranhaltijan palkkaukseen tule muutoksia.

Kunnallisesta ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (2003/304) 23 §:n mukaan toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen ottamisesta päättävä kunnan viranomaisen voi varattuaan viranhaltijalle tilaisuuden tulla kuulluksi päättää, että viranhaltijan virantoimitusvelvollisuutta muutetaan, jos toiminnan uudelleen järjestely tai muu perusteltu syy sitä edellyttää. Kannuksen kaupungin hallintosäännön (voimaan 1.1.2023) 34 § 3 kohdan perusteella kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät tulosaluepäälliköiden ja toimintayksiköiden esimiesten valinnasta toimialallaan. Näin ollen päätösvalta virantoimitusvelvollisuuden muuttamisessa on kasvatus- ja opetuslautakunnalla.

Täytäntöönpano

Päätös voidaan panna kuntalain (410/2015) 143 §:n mukaan täytäntöön välittömästi mahdollisesta muutoksenhausta riippumatta.

Päätöksen täytäntöönpano ei tee mahdollista muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Sivistystoimenjohtaja Kasvatus- ja opetuslautakunta muuttaa rehtorin virantoimitusvelvollisuutta edellä kerrotulla tavalla 6.3.2023 lukien. Muutoksen perusteella laaditaan uusi tehtäväkuvaus.

Pykälä tarkistetaan heti kokouksessa.

Päätös Lasse Lehtinen esitti, että sivistystoimenjohtajan esitys hylätään. Lasse Lehtisen esitystä ei kannatettu.

Puheenjohtaja totesi, että kasvatus- ja opetuslautakunta on hyväksynyt sivistystoimenjohtajan ehdotuksen asiassa.

Pykälä tarkistettiin kokouksessa.